

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил
Кафедра психології діяльності в особливих умовах

Боснюк В.Ф.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для здобувачів заочної форми навчання
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

Черкаси – 2025

УДК 378.1:374

ББК 88.4я73

Д 89

Боснюк В. Ф.

Експериментальна психологія: методичні вказівки до виконання контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія». Черкаси : НУЦЗ України, 2025. 17 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Експериментальна психологія» здобувачами заочної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

УДК 378.1:374

ББК 88.4я73

Д 89

© Боснюк В. Ф.

© НУЦЗ України, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	4
ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ...	5
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ.....	5
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	5
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	7
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	14
ДОДАТКИ.....	15

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Експериментальна психологія» адресовано здобувачам заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

Представлений посібник складається з шести розділів, списку рекомендованої літератури, та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Експериментальна психологія», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичні питання для виконання контрольних робіт. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи здобувача, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як здобувачі засвоїли знання щодо особливостей становлення сучасної психологічної науки.

Кожен варіант контрольної роботи містить чотири питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленевої діяльності здобувачів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота здобувача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Головною метою самостійної роботи здобувача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи здобувача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувачів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; виконання індивідуальних завдань, самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Під час проведення семінарських занять перевіряється засвоєння матеріалу, викладеного в лекції та індивідуальна робота здобувачів під час самопідготовки. До контрольних заходів входять поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються кафедрою.

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Експериментальна психологія». Форми підсумкового контролю – **диференційований залік та іспит**.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів здійснюється у спосіб і за критеріями, що визначені робочою програмою й викладені у силабусі навчальної дисципліни.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу університету вважаються:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів і вимог академічної доброчесності.

В контрольній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

У разі виявлення фактів порушення здобувачем академічної доброчесності, зокрема наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації до здобувачів вищої освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу: академічні (отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу, повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо), повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, зниження семестрового академічного рейтингу, позбавлення права на навчання за індивідуальним графіком на певний термін, дострокове складання сесії); дисциплінарні (відрахування із університету).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Експериментальна психологія».

Контрольну роботу оформляють в електронному вигляді форматом А4 (210 × 297 мм), виконують машинним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом через півтора інтервали з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, навчально-наукового інституту, кафедри, предмету, що вивчається, прізвище, ім'я та по батькові здобувача (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

У роботі не допускається використання джерел інформації держави-агресора, а також джерел інформації опублікованих на окупованих територіях (в період окупації).

Виконана робота прикріплюється в Google Class відповідної дисципліни на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність здобувача диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Експериментальна психологія» складається з чотирьох теоретичних питань.

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список.

Здобувачі, які несвоєчасно завантажили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, здобувач зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Варіант контрольної роботи з питаннями для кожного здобувача вищої освіти зазначається в Google Class

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Модульна контрольна робота № 1

1. Предмет вивчення експериментальної психології.
2. Критерії наукового знання в психології
3. Закономірності розвитку науки в психології
4. Що таке наукова парадигма?
5. Історичний розвиток наукових парадигм в психології.
6. В чому проявляється «комплекс методологічної неповноцінності» серед науковців-психологів?
7. Основні наукові принципи дослідження особистості в психології.
8. Місце психології в системі наук.
9. Загальне представлення про методологію науки.
10. Характеристика природничо-наукового підходу до дослідження особистості.
11. Характеристика гуманітарного підходу до дослідження особистості.
12. Порівняльний аналіз природничо-наукової та гуманітарних підходів до дослідження особистості в психології.
13. Відмінність «класичної» від «некласичної» психології.

14. Загальна характеристика та різноманітні класифікації наукового дослідження в психології.
15. Основні етапи наукового дослідження в психології.
16. Роль наукової проблеми в психологічному дослідженні.
17. Характеристика та вимоги до наукових гіпотез у дослідженні.
18. Типові помилки при формулюванні гіпотез, мети, завдань, об'єкта, предмета дослідження та інших атрибутів кваліфікаційної наукової роботи.
19. Роль теоретичного аналізу проблеми дослідження в науковій роботі.
20. Критерії якості теоретичних статей.
21. Типові недоліки оглядів літературних джерел науковцями.
22. Академічний плагіат та його різновиди.
23. Етика наукових досліджень в психології. Основні цілі етичних стандартів.
24. Інформаційна згода, постінтерв'ю, конфіденційність як засоби турботи про досліджуваних.
25. Прояви неетичної поведінки в науці.
26. Сумнівні дослідницькі практики та способи протидії ним.
27. Основні джерела збору даних у психологічних дослідженнях.
28. Загальна характеристика неекспериментальних методів в психології.
29. Загальна характеристика методу спостереження.
30. Основні проблеми при застосуванні методу спостереження в психологічному дослідженні.
31. Переваги та недоліки методу спостереження.
32. Різноманітні види спостереження як методу дослідження в психології.
33. Характеристика етапів застосування методу спостереження в дослідженні.
34. Особливості реєстрації результатів при застосуванні методу спостереження.
35. Загальна характеристика методу анкетування.
36. Переваги та недоліки методу анкетування.
37. Правила формулювання запитань в анкеті.
38. Характеристика етапів розробки анкети в психологічному дослідженні.
39. Вимоги до композиції і оформлення психодіагностичної анкети.
40. Характеристика процедури анкетування і правила поведінки анкетеру.
41. Організація та проведення опитування експертів.
42. Загальна характеристика та види методу інтерв'ю в психологічних дослідженнях.
43. Правила інтерв'юєру для якісного проведення інтерв'ю.
44. Переваги та недоліки методу інтерв'ю.
45. Роль архівного методу в психологічних дослідженнях.
46. Види архівних досліджень в психології.
47. Переваги та недоліки архівного методу в психологічних дослідженнях.

Модульна контрольна робота № 2

1. Загальна характеристика методу психологічного експерименту.
2. Яким критеріям повинно відповідати дослідження, щоб ми могли зробити висновок про причинно-наслідковий зв'язок?
3. Переваги та недоліки методу психологічного експерименту.
4. Характеристика незалежних змінних в психологічному експерименті.
5. Характеристика залежних змінних в психологічному експерименті.
6. Характеристика побічних змінних в психологічному експерименті.
7. Основні способи контролю впливу побічних змінних в психологічному експерименті.
8. Характеристика етапів проведення експерименту в психології.
9. Аналіз видів експериментів в психологічних дослідженнях.
10. Характеристика та види валідності в психологічному експерименті.
11. Аналіз загроз внутрішньої валідності психологічного експерименту.
12. Аналіз загроз зовнішньої валідності психологічного експерименту.
13. Логіка експериментування. Суть експериментальних планів.
14. Характеристика міжгрупових експериментальних планів.
15. Характеристика внутрішньогрупових експериментальних планів.
16. Загальна характеристика експериментальних планів згідно класифікації Д. Кемпбелла.
17. Аналіз видів доекспериментальних планів в психологічних дослідженнях.
18. Аналіз видів істинних експериментальних планів для однієї незалежної змінної.
19. Характеристика факторних експериментальних планів.
20. Характеристика неповних планів для декількох незалежних змінних: латинський квадрат.
21. Характеристика експериментальних планів для маленьких вибірок. Експериментальні плани з одним досліджуванним.
22. Загальна характеристика квазіекспериментальних планів в психологічних дослідженнях.
23. Аналіз видів квазіекспериментальних планів в психологічних дослідженнях.

Модульна контрольна робота № 3

1. Характеристика кризи відтворення результатів психологічних досліджень.
2. Причини виникнення кризи відтворення результатів психологічних досліджень.
3. Можливі шляхи подолання кризи відтворення результатів психологічного дослідження.
4. Сумнівні дослідницькі практики як причина виникнення реплікаційної кризи в психології.

5. Основні вимоги Американської психологічної асоціації до наукових публікацій.
6. Ідея процедури перевірки статистичної значущості нульової гіпотези.
7. Розповсюджені помилки в інтерпретації р-значення статистичної значущості при перевірці гіпотез.
8. Основні статистичні аспекти, які необхідно врахувати при плануванні наукового дослідження.
9. Характеристика помилок I та II роду в дослідженні.
10. Розмір ефекту як показник практичної значущості дослідження.
11. Аргументи зазначення розміру ефекту в наукових звітах.
12. Важливість розрахунку обсягу вибірки в науковому дослідженні.
13. Від яких параметрів залежить розрахунковий розмір вибірки в дослідженні? Їх характеристика.
14. Вибірка та генеральна сукупність: їх співвідношення та характеристика.
15. Стратегії формування вибірок у психологічному дослідженні.
16. Відмінності ймовірнісних від неймовірнісних стратегій формування вибірки дослідження.
17. На які аспекти необхідно звертати увагу при оцінці якості сформованої вибірки?
18. Особливості взаємодії експериментатора з досліджуваними-добровольцями, їх психологічна характеристика.
19. Онлайн-дослідження в Інтернеті: можливості та обмеження, корисні ресурси.
20. Можливі проблеми при формуванні онлайн-вибірки досліджуваних та шляхи їх подолання.
21. Як кількісно оцінити розмір ефекту в дослідженні?
22. Особливості інтерпретації індексів величини розміру ефектів в дослідженні.
23. Типові величини розмірів ефектів в психологічних дослідженнях. Як прийняти рішення про розмір ефекту у вашому дослідженні?
24. Характеристика методу мета-аналізу в психологічних дослідженнях.
25. Проблема накопичення знань в психологічних дослідженнях. Роль мета-аналізу у вирішенні цієї проблеми.
26. Основні етапи застосування мета-аналізу у своєму дослідженні.
27. Особливості представлення та інтерпретації результатів мета-аналітичних досліджень.
28. Проблеми методу мета-аналізу.
29. Навіщо здійснювати статистичний аналіз даних?
30. Особливості презентування результатів власних досліджень спеціалістам, які не знайомі з особливостями статистичного аналізу даних.
31. Особливості підготовки результатів дослідження до статистичного аналізу. Чистка даних.
32. Методи оцінки відповідності даних закону нормального розподілу.

33. Що робити науковцеві, якщо дані не відповідають закону нормального розподілу?

34. Параметри, які впливають на вибір статистичного критерію аналізу даних.

35. Характеристика статистичних критеріїв, які застосовуються при порівнянні емпіричного (спостережуваного) розподілу з теоретичним (очікуваним) (одновибіркові критерії).

36. Характеристика статистичних критеріїв, які застосовуються при порівняння двох емпіричних розподілів.

37. Характеристика статистичних критеріїв, які застосовуються при порівняння трьох і більше емпіричних розподілів.

38. Характеристика статистичних критеріїв, які використовуються для виявлення взаємозв'язків між змінними.

39. Стратегії статистичного доказу ефективності експериментального впливу.

40. Загальна характеристика дисперсійного аналізу.

41. Аналіз видів дисперсійного аналізу.

42. Основні правила науковцям для якісної наукової графіки.

43. Види графіків представлення результатів дослідження в залежності від типів даних.

44. Особливості представлення результатів дослідження в таблицях.

Модульна контрольна робота № 4

1. Особливості кореляційних досліджень в психології.

2. Коефіцієнт кореляції та його особливості.

3. Проблеми кореляційних досліджень.

4. Характеристика зрізових кореляційних планів.

5. Характеристика лонгітюдних кореляційних планів.

6. Характеристика змішаних кореляційних планів.

7. Характеристика психогенетичних кореляційних планів.

8. Характеристика крос-культурних кореляційних планів.

9. Виникнення і розвиток психологічного тестування.

10. Сучасні проблеми в практиці вимірювання психологічних характеристик особистості.

11. Особливості психологічного вимірювання в психофізіології психофізиці та психометриці.

12. Характеристика та альтернативи репрезентаційній теорії вимірювань С. Стівенса

13. Характеристика суб'єктивних, об'єктивних та проєктивних психодіагностичних методик.

14. Види та характеристики шкал відповідей на запитання в опитувальниках.

15. Класифікації шкал відповідей в психологічному тестуванні. Особливості вимірювальних шкал Гуттмана, Терстоуна та Лікерта.

16. Характеристика основних психометричних властивостей психодіагностичних тестів.
17. Характеристика надійності як внутрішньої узгодженості тесту. Методи оцінки надійності.
18. Характеристика та проблеми класичної тестової теорії.
19. Характеристика та проблеми неklasичної тестової теорії.
20. Особливості комп'ютерного адаптивного тестування
21. Випадкова помилка вимірювання та шляхи її зниження.
22. Систематична помилка вимірювання при тестуванні та шляхи її зниження.
23. Характеристика та види валідності тесту.
24. Характеристика змістовної валідності тесту та шляхи її доказу.
25. Характеристика структурної валідності тесту та шляхи її доказу.
26. Характеристика зовнішньої валідності тесту та шляхи її доказу.
27. Підходи до розуміння та шляхи подолання проблеми давання досліджуваними соціальні бажані відповіді при тестуванні.
28. Проблема стандартизації тестових психодіагностичних норм. Стандартні шкали в психології.
29. Етапи розробки психологічного тесту згідно психометричної парадигми.
30. Загальна характеристика експериментальної психосемантики.
31. Порівняльний аналіз психометричної та психосемантичної парадигм конструювання тестів і шкал.
32. Характеристика етапів конструювання тестів згідно психосемантичної парадигми.
33. Характеристика суб'єктивного шкалювання як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.
34. Характеристика рангування як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.
35. Характеристика сортування як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.
36. Характеристика асоціативного експерименту як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.
37. Характеристика семантичного диференціалу як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.
38. Характеристика репертуарних ґрат як методу отримання психологічних даних згідно психосемантичної парадигми.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Боснюк В.Ф. Експериментальна психологія: курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2018. 192 с.
2. Боснюк В.Ф. Експериментальна психологія: методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи для здобувачів вищої освіти 3 курсу навчання спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійних програм «Екстремальна та кризова психологія» і «Робота з персоналом». Черкаси: НУЦЗУ, 2025. 26 с.
3. Боснюк В.Ф. Математичні методи в психології: курс лекцій. Мультимедійне навчальне видання. Х.: НУЦЗУ, 2020. 141 с.
4. Грибенюк Г. С. Експериментальна психологія: курс лекцій. Черкаси, 2017. 261 с.
5. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. К.: Центр учбової літератури, 2021. 360 с.
6. Сімко Р.Т. Експериментальна психологія: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 198 с.
7. Туриніна О.Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.

Допоміжна література

1. Бедан В. Б. Експериментальна психологія : курс лекцій. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 102 с.
2. Бочелюк В., Бочелюк В. Методика та організація наукових досліджень з психології. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.
3. Малхазов О.Р. Експериментальна психологія: практичний посібник. К.: Талком, 2020. 321 с.
4. Романенко О. В. Експериментальна психологія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 146 с.

Інформаційні ресурси

1. Боснюк В.Ф. Плейлист освітнього YouTube-канал з навчальної дисципліни «Експериментальна психологія». Режим доступу: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLYZFwbltGkD-mkkHqk-hiPULG0ONpIqE>
2. Офіційний сайт IBM SPSS software. Режим доступу: <https://www.ibm.com/spss>
3. Офіційний сайт Jamovi. Режим доступу: <https://www.jamovi.org/>
4. Офіційний сайт JASP. Режим доступу: <https://jasp-stats.org/>
5. G*Power. Пакет для оцінки статистичної потужності та розрахунку обсягу вибірки в дослідженні. Режим доступу: <http://www.gpower.hhu.de/>

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил
Кафедра психології діяльності в особливих умовах

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Контрольна робота № ____ з навчальної дисципліни
«ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Варіант № ____

Здобувача вищої освіти ____-го курсу
навчальної групи _____
за першим (бакалаврським) рівнем
вищої освіти спеціальності 053
«Психологія» освітньо-професійної
програми «Екстремальна та кризова
психологія»
Прізвище, ім'я, по батькові

м. Черкаси – 2025 рік

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ

1. *Опис навчального посібника, підручника:*

– Болюбаш Я.Г. Вища освіта в Україні : [підруч.] / Я.Г. Болюбаш. Київ: Либідь, 2002. 264 с.

– Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / [М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін.] ; за ред. В.Г. Кременя. Тернопіль 2004. 384 с.

2. *Опис статті з журналу, газети.*

– Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. 2004. № 1. С. 5–9.

3. *Опис державних документів:*

– Кодекс цивільного захисту України : [закон України, 02.10.2012 р., № 5403-VI] // Голос України, 2012. № 220 (5470). С. 4-20.

– Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу : наказ МОН України від 20.10.2004 р. / МОН України. Київ: 2004. № 812.

4. *Опис тез наукових конференцій:*

– Бойченко А.П. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства / А.П. Бойченко // Сучасні тенденції освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 15-16 лист. 2012 р.). Київ : Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2012. С. 4–11.

5. *Опис періодичного видання:*

– Черних О.С. Вхідження України до загальноєвропейського простору вищої освіти / О.С. Черних // Вісник книжкової палати. 2004. № 5 (94). С. 48–53.

6. *Опис словників:*

– Косар В.Б. Термінологічний словник / В.Б. Косар. Харків: Прапор, 2008. 530 с.

7. *Опис авторефератів дисертацій:*

– Вовчаста Н.Я. Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців пожежно-рятувальної служби : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.пед.н. : спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Н.Я. Вовчаста. Львів: 2010. 25 с.

8. *Електронні ресурси:*

– Варій М. Й. Психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 288 с. URL: <http://surl.li/lhory>

– Екстремальна психологія : підручник / за ред. О.В. Тімченка. Київ : ТОВ «Август трейд», 2007. 502 с. URL: <http://surl.li/kjpdv>.

Навчальне видання

БОСНЮК Валерій Федорович

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для здобувачів заочної форми навчання
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

Національний університет цивільного захисту України.
18034, м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8.